

SIMPLE CUVINTE DE ÎNCEPUT

O rice încercare monografică, dincolo de consecințele și semnificațiile moral-culturale și sociale ale gestului istoric recuperator, se transformă până la urmă într-o aventură existențială și spirituală plină de învățăminte atât pentru comunitatea căreia îi este dedicată, cât, și pentru temerarul ei autor. Oamenilor li se încredințează un certificat de noblețe care le suscită în cel mai înalt grad o serie de emoții și energii latente, trezindu-le mândria, iar autorului o misiune nicicând încheiată. Monografia unei așezări umane, oricât de modeste, implică o responsabilitate enormă. Se poate spune, fără a exagera prea mult, că o asemenea întreprindere, menită a conferi trecutului un viitor și prezentului o necesară eternitate, este o cruce grea.

O așezare rurală, mai aproape de natură decât orice habitat urban, trăiește ancorată într-o serie de obiceiuri și tradiții adânc săpate în mentalul colectiv. Viața, anotimpurile și timpul istoric, când mai însorite, când mai aspre și mai sanchii cu oamenii, crează o albie în care totul pare că alunecă într-o necurmată trecere și perpetuă zămislire... Oameni deopotrivă cu fapte anodine, evenimente, bucurii, tristeți, speranțe, elanuri, credințe, descătușări, iubiri eșecuri, fantasma, căderi, reușite, cazne, disperări, înălțări... În fiecare clipă a devenirii noastre aici pe pământ suntem ființe sociale responsabile angrenate într-un sistem de inter-relații și suntem persoane independente și extrem de diferite, suntem o comunitate animată de idealuri comune și suntem indivizi vorbiți fiecare în parte în mod secret de instinctul de conservare și de o teribilă dragoste de viață. Cu toții în felul nostru lăsăm în albia acestei măști o amprență originală. Contribuim, cu cât ne este dat fiecare, la configurarea și adâncirea unui spațiu matricial unic pe care țăranul nostru l-a definit atât de plastic drept vatra sfântă a satului. Simbolic ea ar putea fi asemuită cu un râu al confluențelor trecutului și viitorului cu prezentul plin de cătimea lui unică de duh și dumnezeire.

Istoria locurilor și oamenilor, rosturile mai înalte și semnificația devenirii lor în cadrul unei comunități care respectă și se organizează după legile conviețuirii obștești scapă adesea înțelegerii celui obișnuit cu sfânta îndeletnicire de a face și a drege. Nu o dată țăranul român este fericit că smulge clipei repede pieritoare, gloria faptei zidită cu mâinile sale crăpate. În pace și cu modestie, chemarea lui pe pământ s-a împlinit în chipul cel mai desăvârșit în chiar momentul în care timpul lui i-a

cerut obolul. Restul e tăcere! Rămâne, de aceea, cărturarului și observatorului atent al ciclurilor existențiale etern rotitoare să mediteze și să deslușească semnificațiile faptei care transcende clipa cea repede umblătoare.

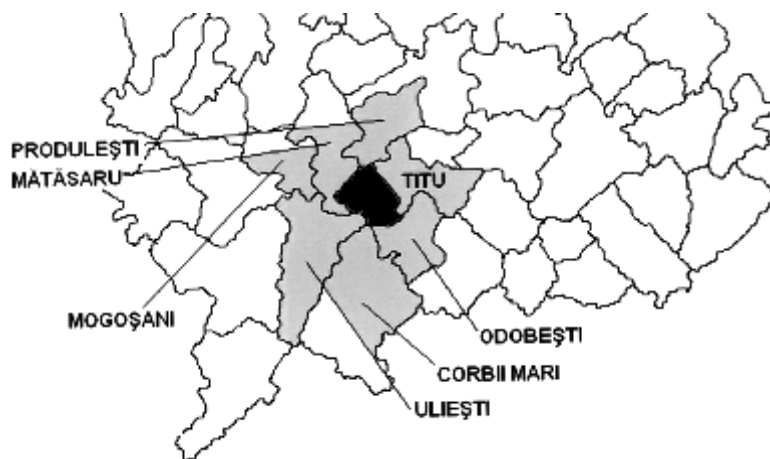
Comuna Costeștii din Vale, așezare străveche locuită de oameni harnici și iuți la minte, cu vorba ascuțită și plină de miez, nu are până la această oră, deși ar fi meritat-o cu prisosință de mult, o monografie în care obștea sătească și actele ei de laudă și bravură să fie consemnate cu rigurozitate. Încercări lacunare s-au mai făcut, e drept, iar monografia de față, pe care i-o datorăm haranicului iscoditor de izvoare care este Mircea Gheorghe, le trece fugar în revistă. Se cuvine să subliniem cum se cade aici întâietatea strădaniilor în materie ale sfielnicilor "cronicari" ai satului care au înțeles primii importanța mărturiilor peste timp, despre viața, de-a lungul vremii în vatra satului, adunând documente și comentând, după puteri și răsucirile vremii, fapte și evenimente. Să-l pomenim, mai întâi, pe învățătorul și colonelul Gheorghe S. Buzescu, autorul celor două volume de *Reconstituiri istorice*, apărute la Editura Dacia Traiană, Sibiu 1936, apoi pe învățătorul și colonelul Nicolae A. Ionescu (însemnări și documente păstrate în arhiva familiei), pe învățătorul și preotul Luca N. Ciucă (însemnări și documente păstrate fragmentar în arhiva familiei), pe învățătoarea Elena Constantinescu (încercare monografică în manuscris, încredințată Arhivelor Academiei Române), învățător și preot Ilie Negoescu (însemnări semnalate ca existând în Arhivele Naționale, de către profesor Petre Preda), profesor Petre Preda (schiță monografică a satului Mărunțișu, lucrare existentă în documentele de familie ale urmașilor).

Cunoscătorii operei acestui Creangă muntean, care a fost scriitorul I. C. Vissarion vor recunoaște că nu exagerăm cu nimic afirmând că monografia ideală a satului Costeștii din Vale cu împrejurimile, mergând până aproape de Vlașca și Ilfov, se regăsește în fiecare rând din scrierile prozatorului iubit și prețuit nu numai de un Tudor Arghezi și Gala Galaction, dar și de un Eugen Lovinescu care, după ședințele Cenaclului *Sburătorul* din București, îl oprea la masă, așezându-l la loc de cinste. Vissarion a transfigurat și a pus în opera sa aproape tot ce s-a întâmplat în satul Costeștii din Vale în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului XX. A vorbit despre firea aprigă a locuitorilor de pe limba de pământ dintre Răstocă și Argeș, din mijlocul Câmpiei Române, despre frumusețea femeilor din zonă, despre îndeletnicirile oamenilor și spiritul lor inventiv, despre credințe și superstiții, despre zmei, draci și strigoi, despre vânătoare și leacuri băbești, despre ariditatea pământului șerpesc și despre năravurile autorităților, despre poezia frustră a locurilor și trudnicul exercițiu de smulgere a roadelor pământului, dar poate mai ales, despre vis, speranță și iubire ca motor al tuturor pulsionilor și fantasmelor firii omenești. Folosite cu numele lor adevărate, personajele din romanele,

nuvelele, povestirile și piesele sale de teatru sunt patronimice pe care le poartă cu mândrie și astăzi mulți săteni din localitate. Vissarion a inventariat, pe de altă parte, cu talent, în opera sa aproape toată bogăția de vocabule, ziceri și porecle succulente și fără de asemănare ale oamenilor locului, lasând în modul cel mai natural cu puțință o mărturie exemplară despre această adevărată Troie lingvistică de o nemaîntâlnită vitalitate și bogăție care este arealul muntenesc cuprins între Târgoviște, Gaești, Costeștii din Vale, Titu și București. A făcut, între cele două războaie mondiale, din Costeștii din Vale un loc de întâlnire și conferințe pe teme diverse, a celor mai importanți scriitori și oameni politici ai vremii, de la I. Ghe. Duca, Liviu Rebreanu și doctorul C. Istrati, până la Alexandru Vlahuță, N. D. Cocea, Mihail Sadoveanu, Ion Mihalache, Delavrancea, Ion Ciorănescu, Galaction și Arghezi. Despre ele s-au scris mici notițe în presa vremii sau au fost inserate ca știri în emisiunile tânărului radio românesc unde I. C. Visarion a deținut, pentru o vreme, o rubrică. În felul său, Iancu Vissarion a avut viziunea unei lumi țărănești noi, populată cu o specie de muncitori agricoli necomplexați în fața asaltului tehnicii și formelor superioare de civilizație. Vissarion însuși care, cu cele cinci clase primare ale sale, se pricepea să-și cubeze propria căruță cu lemne aduse din pădure, să aprecieze din ochi valoarea mărfii, să negocieze și să estimeze un profit, este prototipul unui asemenea țăran. Dacă zorilor lumii acesteia nu i s-ar fi tăiat dramatic aripile de către comuniști în '47, întârziind o dezvoltare normală mai bine de 50 de ani, altfel ar fi arătat indubitabil lumea satului românesc și cu ea întreg climatul dezvoltării firești a tuturor laturilor vieții românilor. Din scrierile lui Vissarion putem recupera perioada cea mai frapantă a dezvoltării satului românesc, într-o Românie care căpătase, între cele două războaie mondiale, pentru prima dată mândria unui stat mare între națiunile Europei.

Cuminte, cu o primă parte istorică ușor ezitantă și o a doua mai elaborată și mai dezinhibată, încercarea monografică propusă de domnul Mircea Gheorghe, fiu al locurilor provenind dintr-o veche familie de învățători și profesori, merită, pentru curajul întreprinderii și pioneratul demersului, apreciată și întregită. Ea consfințește dragostea curată și respectul domniei sale pentru înaintași, încercuind aproape tot ceea ce, în mare, este demn de reliefat în viața unei comunități sătești cu nimic mai prejos, ba dimpotrivă, față de atâtea altele din județul nostru. Personal, nu mă îndoiesc că în cel mai scurt timp sinteza domniei sale va avea darul de a scoate la lumină și alte date și documente privind istoria localității, stârnind vii reacții printre săteni și poate ambiția vreunuia de a continua cercetarea. Rămâne în seama autorităților locale să încurajeze, cu generozitate, greutatea unor asemenea înfăptuiri, prețuind un dar care le sporește atât prestigiul cât și îndatoririle.

Ștefan Ion Ghilimescu
10.07.2009

Amplasarea comunei Costeștii din Vale în zonă

Harta județului Dâmbovița

I. COMUNA COSTEȘTII DIN VALE. REPERE TOPOGRAFICE ȘI GE- OGRAFICE

Comuna Costeștii din Vale este situată la S de Paralela 45, în mijlocul unei câmpii mănoase - Câmpia Titului (care la rândul său se încadrează în vasta Câmpie Română), la intersecția unor străvechi drumuri comerciale ce au străbătut zona (drumul sării, al olacului).

Amplasarea în zonă a fost favorabilă, având în vedere situarea la 8 km de Titu, 18 km de Găești și 51 km de Târgoviște, reședința județului Dâmbovița, față de care se subordonează administrativ. Căile de comunicații către aceste orașe sunt asfaltate, traseele fiind următoarele: Costești - Titu - 8 km -, Costești - Titu -București (DN 7A, București - Pitești) - 60 km, Costești - Găești - Pitești (DJ, continuat pe DN 7A, București - Pitești) - 65 km, Costești Vale - Găești - Târgoviște - 43 km (cu varianta Costești - Titu - Târgoviște).

Ca alternativă la căile rutiere, menționate mai sus, există și posibilitatea folosirii infrastructurii CFR, având în vedere că la 3,5 km de centrul comunei Costești este stația Fusea, iar la 7 km Stația CFR Titu, cu posibilitate de transport către orașele București, Pitești, Târgoviște.

Componența satelor: Comuna Costeștii din Vale cuprinde satele Costești Vale (fost Costești Vatra), Tomșani, Mărunțișu și Merișu (fost Ursari, Corunca, Ursoaia).

Suprafață: Comuna este amplasată pe o suprafață de 27,7 km², structurate după cum urmează:

- terenuri arabile: 2.125 ha (76,55 %);
- pășuni / fânețe: 215 ha (7,74 %);
- vii / livezi: 6 ha (0,22 %);
- păduri: 80 ha (2,88 %);
- alte categorii: 350 ha (12,61 %).

Rețeaua hidrografică: Comuna este străbătută de pârâul Răstoaca, ce se desparte în mai multe brațe, pentru a se vărsa în albia râului Argeș, situat pe latura dinspre S, la circa 4 km de vatra satului. Teritoriul comunei este străbătut de un